JEŠTĚDSKÝ HŘBET ANEB SPORTEM KU ZDRAVÍ

Ještědský hřbet (na jihozápadním okraji města Liberce) je všem zájemcům pohodlně dostupný městskou hromadnou dopravou. Na vrchol hory (1012 m n. m.) lze pak vyjet **kabinovou lanovkou,** která je v provozu již od roku 1933 a je nejstarší fungující lanovou dráhou v ČR.

Dopravit se k Ještědu či přímo na Ještěd můžete samozřejmě i vlastním vozem. Na cestě je **několik parkovišť,** o jejichž vytíženosti podávají zprávu tzv. „infotabule“. Autobus lze pak ponechat na parkovišti vedle lanové dráhy nebo na „Výpřeži“. Fyzicky zdatní a psychicky odolní jedinci samozřejmě mohou zvolit alternativní způsob a prověřit svoji kondici při **pěším výstupu** po některé z mnoha tras. Ostatně strmý vrchol Ještědu odedávna lákal zarputilé sportovce k měření sil a obzvláště oblíbenou zábavou se staly tzv. **"závody stovkařů"** (soutěž o největší počet výstupů na Ještěd)**.** Nejúspěšnější rekordmani se kupodivu rekrutovali z řad žen a tak např. paní Flassaková během 365 dnů roku 1937 pokořila vrchol celkem 709 a paní Mandelinková v tomtéž roce překonala magickou hranici celkem 5 000 výstupů.

Vyhledávaným cílem výletů je Ještěd prakticky celoročně. Turisty vábí nádherný výhled do okolí – za příznivého počasí je možné z vrcholku hory vidět až třetinu Čech. V létě sem míří vedle turistů také nadšenci cyklistiky, které láká příležitost vyvézt své kolo bezplatně sedačkovou lanovkou a pak vyzkoušet jízdu v horském terénu.

Ještědský hřbet je i místem **s dlouholetou tradicí zimních sportů**. Jsou zde lanové dráhy, vleky a především sjezdové tratě všech kategorií. Nachází se zde také skokanské můstky K90, K120 (dějiště světových i kontinentálních pohárů ve skoku na lyžích a v severské kombinaci), stanice horské služby, lyžařské školy a půjčovny lyží. Finanční investice do rozvoje areálu umožnily rozšíření sjezdových tratí, byly instalovány bezpečnostní sítě a po výstavbě retenční nádrže výrazně stoupla i kvalita umělého zasněžování. Liberec navíc dosáhl významného ocenění, když byl Ještědský areál vybrán za místo pro pořádání prestižního **FIS mistrovství světa v klasickém lyžování v roce 2009**.

(Pozn**:** běžecká část – areál ve Vesci)

HORSKÝ HOTEL JEŠTĚD – STAVBA STOLETÍ

Dějiny současné stavby na vrcholu hory se začaly psát roku 1966 – tři roky poté, co první ještědský hotel vyhořel. Zadání architektonické soutěže původně požadovalo budovy dvě „televizní věž a restauraci s hotýlkem“, proto je úsměvné, že z ní vyšel vítězně právě **architekt Karel Hubáček** (firma SIAL Liberec), který návrhem jediné stavby vlastně podmínky porušil. Jeho projekt ovšem dotvářel siluetu hory **naprosto jedinečným způsobem**, který byl jednomyslně schválen.

Doc. Ing. arch. Karel Hubáček, dr.h.c.[1] však není jediným, kdo se zasloužil o toto nevšední dílo. Statikou se zabýval **Ing. Zdeněk Patrman** a interiérem stavby **Otakar Binar**, **akad. arch**., který v hojné míře využíval sklo, jako připomínku tradiční suroviny tohoto kraje.

Základní kámen byl slavnostně položen **30.7.1966,** stavbu prováděly liberecké Pozemní stavby (stavbyvedoucí Oto Friml, po něm Jaroslav Zapadlík). Neobvyklá stavba si žádala také **neobvyklé stavební postupy**, některé z nich byly v praxi vyzkoušeny vůbec poprvé. Kvůli umístění antén uvnitř budovy, bylo nutné vyvinout speciální laminátový plášť, několik metrů dlouhé umělohmotné tyče byla ochotna vyrobit jen továrna na rybářské pruty (a kvůli tomu ještě musela prorazit díru do fabriky, která byla příliš malá) atd.

Odvážný projekt zaujal nejen místní architekty, ale své obdivovatele z řad profesionálů si našel i v cizině, a tak byl **roku 1969** po zásluze oceněn vysoce prestižní **Perretovou cenou**. Předání ocenění v Buenos Aires se však autor návrhu z politických důvodů nemohl zúčastnit.

Moderní dominanta Ještědu byla slavnostně otevřena 21.9.1973. Od paty až po špici antény měří úctyhodných 94 metrů, její podivný tvar je odborně označován jako „rotační hyperboloid“ a byl vybrán s ohledem na skutečně extrémní povětrnostní podmínky. V nejnižších dvou podlažích je strojovna, technické vybavení a provozní místnost. Nad nimi je vyhlídková terasa, bufet, restaurace s kavárnou a hotel. Horní část užívá spojovací technika a špici pak tvoří trubkový nástavec, na jehož vrcholu je umístěna 17 metrů vysoká anténa.

Dramatické chvíle nastaly po dokončení, kdy se vlivem silného větru stavba rozkmitala a hrozila destrukce věže. Svízelnou situaci vyřešili konstruktéři dodatečným umístěním **600 kg vážícího závaží a tlumiči kmitů**. S takovým nákladem se věru už jen těžko poskakuje, a tak Ještěd bez úhony přečkal do dnešních dní.

Budova hotelu Ještěd je **unikátním symbolem** nejen Liberce, ale dokonce celého Libereckého kraje. Ať jste kdekoli ve městě, sleduje vás doslova na každém kroku a svým charakteristickým tvarem je nezaměnitelná i ze značné vzdálenosti. Není proto divu, že řada firem ve městě má logo, jehož součástí je ladná ještědská křivka – počínaje Magistrátem města Liberec a Libereckého kraje konče.

V roce 2006 oslavil Horský hotel Ještěd teprve 33 let své existence (1973), avšak navzdory svému mládí již dokázal tento náruživý sběratel shromáždit řadu ocenění a právem udělených titulů: **národní kulturní památka ČR, stavba 20. století, mezinár. Perretova cena za architekturu** a nyní se dokonce pokouší o zápis mezi "elitu" - **památky UNESCO**.

Liberečané si samozřejmě své dominanty náležitě považují. Svou přízeň demonstrovali například **uspořádáním veřejné sbírky**, jejímž cílem bylo shromáždění finančních prostředků na trvalé noční nasvícení stavby. Díky zájmu obyčejných lidí, institucí, školských zařízení, firem, ale i obcí v okolí byla sbírkou získána potřebná částka 750 000 Kč a ode dne **5.9.2001 tak září ještědská silueta do noci** jako prazvláštní vesmírná loď nehybně zavěšená uprostřed oblohy nad světly stotisícové metropole hluboko pod sebou.

Ačkoli je Liberec spojen s mnoha přízvisky – město rododendronů, město sportu atd. - i nadále bývá nejčastěji označován jednoduchým avšak výstižným pojmem: **„město pod Ještědem“.**

Literatura: Fenomén Ještěd – J. Jiroutek (2005)
Ještěd a Podještědí - M. Řeháček (2004)
Kniha o Liberci – R. Karpaš (1996)

[1] dr.h.c.= čestný doktor - titul udělovaný bez zkoušek za vynikající zásluhy o vědu, umění, stát apod.

HISTORIE STAVEB NA JEŠTĚDSKÉM HŘBETU

První stavbou na Ještědském hřbetu byl podle kronikáře Johanna Carla Rohna kamenný **kříž**, který byl vztyčen roku **1737** a přečkal navzdory větrům i bouřím až do roku **1812,** kdy byl zničen. Zakrátko byl naštěstí obnoven a tak se dělo i po roce **1834** – odkdy se ovšem stavěly kříže dřevěné.

Přibližně v polovině 19.století mířilo na Ještěd stále více poutníků, kteří zmoženi náročným výstupem marně hledali možnost alespoň skromného občerstvení. Své příležitosti se naštěstí chopili **manželé Haslerovi**, kteří o nedělích roku **1844** nosili na vlastních zádech zásoby potravin pro vyhládlé a žíznivé výletníky. Roku **1847** nabízel občerstvení i rohanský lesník **Hebelt**, který si pod vrcholem postavil dřevenou chatu. Ta však vydržela jen pouhopouhý rok. Také Haslerovi postavili **roku 1850** vlastní chatu, kde se krom občerstvení dalo i přespat na mechových lůžkách. Poté co **roku 1868** chata dosloužila, pustili se manželé do stavby nové, nyní již z části kamenné boudy, která se zapsala do historie horských stavení pod názvem „**Rohanova chata“.**

Na špici hory se ovšem v průběhu let objevily také neoficiální „královny hor“ **– rozhledny**. První postavili liberečtí občané (v čele s A. Hoffmanem a tesařem Neumannem) **v květnu 1876**. Pět metrů vysoká dřevěná rozhledna vévodila vrcholu až **do roku 1889**, kdy ji kvůli zchátralosti nahradila rozhledna nová, osm metrů vysoká, která přečkala až do **roku 1902** (kdy byla uzavřena) a rok poté zbourána.

Základní kámen ke stavbě **hotelu** byl položen **27.6.1906** a již o pouhý půlrok později **(13.1.1907)** byl objekt slavnostně otevřen. Na velkou společenskou místnost pro 100 návštěvníků navazovala krytá veranda pro dalších 50 lidí. Pro hosty bylo připraveno 23 pokojů a společná noclehárna. Stavbu ukončovala 28 metrů vysoká vyhlídková věž, a tak není divu, že na tento impozantní objekt **projektanta a stavitele Schäfera** byl horský spolek, jemuž stavba patřila, náležitě hrdý.

Přišla však osudná šedesátá léta a s nimi velké změny. V třeskuté zimní noci **31.1.1963** (prý při neopatrném rozmrazování potrubí) vzplanul požár, který hotel zcela zničil a o rok později shořela i Rohanova chata.
Tak se začala psát nová kapitola v historii Ještědu...

MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM LIBEREC
nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1
Tel.: +420 485 101 709, Fax: +420 485 243 589
E-mail: mic@infolbc.cz, http://www.infolbc.cz

NABÍZÍME:
turistické, kulturní a sportovní informace o Liberci
informace o umístění firem, organizací a služeb
včetně rozsahu jejich činnosti
informace o dopravních spojích
zprostředkování ubytování všech cenových kategorií
průvodcovské služby po Liberci v jazyce českém i cizím

PRODÁVÁME:
propagační předměty města Liberce
regionální mapy turistické, cyklistické, zimní i speciální
plány měst Liberec, Jablonec n. Nisou, Praha, automapy,
autoatlasy, knihy, brožury, kalendáře, pohledy, leporela
turistickou známku Liberce
poštovní známky pro ČR, Evropu a svět, jízdenky MHD
vstupenky na liberecké akce (Divadlo F.X. Šaldy, Malé
divadlo, Lidové sady + Experimentální studio
Dům kultury),
vstupenky Ticketpro, Ticketportal, Ticketstream a Eventim

****

SKI AREÁL JEŠTĚD, a. s.
Ještědská 50, 460 08 Liberec 8
Tel.: +420 482 777 362
E-mail: info@skijested.cz, http://www.skijested.cz
Provoz areálu, sedačkových lanovek, vleků

KABINOVÁ LANOVKA NA JEŠTĚD
Horní Hanychov, 460 08 Liberec 8
Tel.: +420 972 365 582

Aktuální stav provozu vleků, výšky a kvality sněhu, záběry z kamery atd. nabízí http://www.holidayinfo.cz
Informace v TV – denně ČT 2: 7.55 – 8.30 hod

JEŠTĚD
„STAVBA STOLETÍ“

Dominanta města Liberce (1012 m. n. m.)
kabinová lanovka * sedačkové lanovky
horský hotel - dostavěn r. 1973
stavba oceněna prestižní Perretovou cenou
architekt doc. Ing. arch. K. Hubáček, dr. h. c.
vyhlášené letní a zimní sportovní středisko
turistika * cyklistika * bike park
čtyřhvězdičkový lyžařský areál
sjezdové lyžování
snowboard * skoky na lyžích